

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slavni naš general Filipovič se je v Prago pripeljal, da postane zopet višji poveljnik vojakom na Českem. Bil je svečano in navdušeno sprejet; cesarjevič Rudolf ga je na železnici čakal, vsi oficirji, mestni zastop. Mestni župan ga je česki pozdravil in mu naznanil, da je imenovan za častnega meščana. Filipovič bil je tako genjen, da so se mu solze vdirale. Cesarjevič je potem odpotoval k očetu na Ogerskem, kder cesarska rodbina letos svoje božične praznike obhaja. — Državni zbor se je razšel; ni se povedalo poslancem, ali bodo in kedaj zopet pozvani. Pred odhodom so pa nemški ustavoverci zopet pokazali, kakih prusaških ptičev da imajo med seboj in kako je tem malo mar za avstrijsko vojsko. Nekateri ustavoverci, med temi tudi znani Seidl, niso hteli dovoliti novincev ali rekrutov za cesarsko vojsko. Poslanec Schönerer bil je celo tako predrzen in je neopazno in glasno v državnem zboru izbleknul, kar uže drugi ljudje dolgo vemo; rekel je, da po naših nemških kronovinah je vedno slišati glas: „oj, da, bi uže brž prišli pod prusko-nemškega cesarja, da bi se iznebili Bosne in kar se te drži, oj, da bi le brž prišli pod nemško-prusko cesarstvo“. Liberalci so se teh veleizdajskih besed močno prestrašili, ker slutijo, da je zdaj vse ustavoversko nemštvo in nemčurstvo v sramoti. No, mi ki smo toliko se jezili nad razobešanjem pruskih, nemških zastav ob raznih svečanostih, se temu ne čudimo. Schönerer je le ne previdno izrekel skrivne namere in politične želje nemčurjev! Mnogi so prusaštva grdo pijani. Slednji čas je, da se temu v okom pride, posebno pri nemških profesorjih in dijakih, kder se vse preveč goji nemška zgodovina, nemško pesništvo itd. na škodo avstrijskemu domoljubju. Dokaz temu bodi, da je na Dunaju zavolj veleizdajskih nakan policija morala „društvo nemških vseučilišnih dijakov“ prepovedati. Društvo je imelo med svojimi udi 1006 dijakov in 135 profesorjev! Ko je potem vojniški minister Horst rekel, da stori pravo zločinstvo, kdor avstrijsko vojno zmanjšati hoče sedaj, ko se nam od vseh strani grozijo hudi nasprotniki, zavrgli so poslanci Seidlov nasvet in veljavo nove vojaške postave podaljšali za eno leto ter dovolili, da se letos izbere 54.541 novincev za redno vojaštvo, 5454 mož v rezervi. Tudi so dovolili, da sme finančni minister vzeti na posodo 30 milijonov. Tirolski poslanci so se pritožili zoper one, ki žganjarijam na škodo žganje delajo iz vode, špiritusa itd. in prodavajo kot pravo žganjico, čeravno ne plačujejo dače, kakor žganjarije. Stajerski trgovci pa prosijo, naj se Bosna in Hercegovina zapre angleškemu in drugemu blagu, ki se brez colnine tje nam na škodo vvaža! Za Bosno in Hercegovino namislijo 3 nove škofije ustanoviti, ki bi imele v Zagrebu svojega nadškofa ali vsaj prvostolnika. Begunci so se silama odpravili pa

zarad trdne zime neizmerno veliko trpijo. Mnogi so zmrznili. Po nekaterih krajih je prišlo celo do tepežev in boja med begunci in mohamedanskimi begi. Slišati je, da zasedejo naši vojaki v spomladi celo gotovo Novipazar!

Vnanje države. Sv. oče Leon XIII. so te dni obhajali 25letnico svojega povišanja v kardinala! Italijanski kralj je našel novih ministrov. Depretis je predsednik in je v potolaženje razburjenih ljudi obljubil, da bo hudo mlinsko dačo odpravil, t. j. dačo, katero vsak plača, kateri kaj na mlin da! — Francoze je strah pred republikanskimi liberalci in snujejo veliko konservativno društvo v obrambo proti revoluciji! Letina je ondi bila slaba, stroški so veliki, samo za vojake izdajo Francozi na leto 574 milijonov frankov. — Nemški cesar in jegov Bismark preganjata katoličane tako, da je 788 župnij in 275 kaplanij brez pastirjev, škofje pa so skoro vsi iztirani ali mrtvi. Cesar pa le jamra, da ljudem vere pomanjkuje! — Na Ruskem so se dijaki začeli upirati vladi in policiji; bilo jih je torej v Petrogradu eden den 145 zaprtih. Dijaki hočejo carja prisiliti, naj odstopi ali pa dovoli volitve za nek državni zbor, kakor ga drugod ljudje imajo po liberalnem kopitu! Car se tega brani! Tudi socijalistov je na Ruskem uže mnogo. V Srbiji so začeli po šolah učiti ruski jezik. Bolgarski vstaši imeli so blizu Melnika hud pa nesrečen boj s Turkom 25., 26. in 27. nov. Zapstoj so se zaganjali v Melnik in so zgubili mnogo ljudi, pa tudi Turkov je palo 800. Albanci vseh verstev so se združili in hočejo osnovati Albanijo, ki bi nekaj malega plačevala sultanu, drugače pa bila samasvoja dežela, kakor prej Srbija in Rumunija! Pravijo, da so na to Albane pripravili italijanski rovarji! Turškemu sultanu pomagajo angleški oficirji staviti 6 trdnjav ali velikih šanc okoli Erzeruma, tudi merijo Angleži železniške proge po celi Mali Aziji in dalje do Bagdada. To ni samo Rusom nepovoljno, ampak celo Francozi so začeli pisano gledati. Sprevidijo namreč, da hoče Anglež celo Turčijo kupiti in v svoj žep vtekniti. Afganistanski vladar Sir-Ali je zbežal k Rusom, obrambo dežele prepustivši pogumnemu sinu Jakob-khanu! Angleži zarad silnega mraza hudo boleajo in močno umirajo; pred spomladjo bodo ondi težko kaj opravili!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

III. Omeniti še moram v Oseku „Sirotište“ za uboge in zapuščene fantiče in deklice, katerih je vseh skupaj 60. Ustanovili so ta prekristni zavod 3 blagi možje: jezuit in 2 pobožna oficirja, kakor mi je ravnatelj pripovedal. Otroci ostanejo v semenišču, dokler niso sposobni ali za kako ro-